

**College van Gedeputeerde Staten
statenvoorstel**

Datum	: 17 april 2012	Nummer PS:	PS2012WMC05
Afdeling	: MEC	Commissie:	WMC
Steller	: Geerte Wachter	Portefeuillehouder:	Pennarts-Pouw
Registratienummer	: 80ABF9D5		

Titel : Bijdrage aankoop interieurcollectie Kasteel De Haar

Inhoudsopgave

Ontwerpbesluit	pag. 3
Toelichting	pag. 5

Bijlage(n):

Aan Provinciale Staten,

Inleiding

Stichting Kasteel De Haar is benaderd door de erfgenamen van baron Thierry van Zuylen om voor een derde van de getaxeerde waarde de interieurcollectie over te nemen.

Voorgeschiedenis

Kasteel De Haar is een onafhankelijke stichting die als sterke culturele ondernemer veel publiek weet te trekken en een sluitende exploitatie realiseert. Het Kasteel heeft geen subsidierelatie met de provincie.

Essentie / samenvatting

De Stichting is erin geslaagd om binnen drie maanden vele miljoenen te werven voor deze aankoop, bij o.a. Vereniging Rembrandt en BankGiroLoterij. Voor het resterende benodigde bedrag vraagt men steun bij de drie overheden. Afgelopen weken is overleg geweest tussen Stichting Kasteel De Haar en de drie overheden over de kans op aankoop van de interieurcollectie van het Kasteel. Het gaat hier om een eenmalige en unieke kans voor het Kasteel om haar aantrekkelijkheid als toeristische attractie en haar cultuurhistorische waarde veilig te stellen. Vereniging Rembrandt heeft aangeboden een extra 300.000 euro boven op de door hen al bijgedragen 600.000 euro toe te voegen op voorwaarde dat Gemeente en provincie elk 300.000 euro bijdragen.

De provincie biedt steun aan om aankoop mogelijk te maken. Mocht de aankoop niet doorgaan, dan vervalt het aanbod van de provincie.

Meetbaar / beoogd beleidseffect

1. Openstelling van kasteel en collectie is voor de lange termijn verzekerd
2. Kasteel De Haar kan haar regionale en nationale toeristische functie versterken

Financiële consequenties

De benodigde € 300.000 wordt gefinancierd vanuit de bestaande Erfgoed budgetten 2012.

Bestuurlijke dilemma's / politieke gevoeligheid

Bijdrage voor aankoop past niet binnen de beleidskaders. Om die reden wordt dit voorstel met financiële consequenties aan uw Staten voorgelegd.

Overwogen oplossingsrichtingen en alternatieven

Een garantstelling of lening is geen reële optie, vanwege een te hoog risico. De Stichting is vermoedelijk niet in staat om een geleend bedrag af te lossen en de rentelast te dragen.

Voorgesteld wordt

1. om een bijdrage van € 300.000 beschikbaar te stellen aan Stichting Kasteel De Haar t.b.v. de aankoop van de interieurcollectie.
2. de € 300.000 te financieren uit de bestaande erfgoedmiddelen 2012.
3. De bijdrage afhankelijk te stellen van een bijdrage door de gemeente Utrecht van tenminste €150.000

Gedeputeerde Staten,

voorzitter, R.C. Robbertsen

secretaris, H. Goedhart

Ontwerp-besluit

Provinciale Staten van Utrecht in vergadering bijeen op maandag 4 juni 2012;

Op het voorstel van Gedeputeerde Staten van Utrecht, afdeling MEC, nummer 80ABCC9F;

Overwegende;

- dat aankoop van de collectie de belevingswaarde van de bewonersgeschiedenis verhoogt en past binnen de beleidsprioriteit Buitenplaatsen van de provincie;
- dat een belangrijke toeristische attractie in de provincie (250.000 bezoekers per jaar) wordt versterkt. Kasteel De Haar wordt een recreatieve ‘poort’ in de provincie;
- dat Kasteel De Haar een sterke, ondernemende erfgoedlocatie is die de provincie eenmalig benadert met een verzoek tot steun vanwege de unieke kans die hen geboden wordt om eigenaar van de interieurcollectie worden;
- dat overheden hiermee een sterk maatschappelijk initiatief steunen: dat past bij de nieuwe rol van provincie als een actieve, meedenkende partner in een innovatieve samenwerking met het maatschappelijk veld.

Besluiten:

1. om een bijdrage van € 300.000 beschikbaar te stellen aan Stichting Kasteel De Haar t.b.v. de aankoop van de interieurcollectie.
2. de € 300.000 te financieren uit de bestaande erfgoedmiddelen 2012.
3. de bijdrage afhankelijk te stellen van een bijdrage door de gemeente Utrecht van tenminste €150.000.

Voorzitter,

Griffier,

1. Wettelijke grondslag

Artikelen 105, eerste lid, en 143, tweede lid, van de Provinciewet, artikel 4:23, derde lid, onderdeel c van de Algemene wet bestuursrecht en artikel 2, eerste lid van de Algemene subsidieverordening provincie Utrecht

2. Beoogd effect

1. Openstelling van kasteel en collectie is voor de lange termijn verzekerd
2. Kasteel De Haar kan haar regionale en nationale toeristische functie versterken

3. Argumenten

- Versterking van een toeristische attractie in de provincie (250.000 bezoekers per jaar). Kasteel De Haar wordt een recreatieve ‘poort’ in de provincie.
- Aankoop collectie versterkt de belevingswaarde van de bewonersgeschiedenis en past binnen de beleidsprioriteit Buitenplaatsen van de provincie.
- Kasteel De Haar is een van de locaties betrokken bij de Vrede van Utrecht activiteiten
- Overheden steunen sterk maatschappelijk initiatief: dat past bij nieuwe rol van provincie als een actieve, meedenkende partner in een innovatieve samenwerking met het maatschappelijk veld

4. Kanttekeningen

- In het aanbod van alle partijen zit nog een ‘gat’. Afhankelijk van onderhandeling tussen Kasteel en familie zal blijken of gat te dichten valt. Het aanbod van de provincie vervalt als aankoop niet doorgaat.
- Het grootste deel van de collectie is momenteel in bruikleen tot 2034. De echte urgentie voor het Kasteel komt pas over 20 jaar. Wel kan de vraag gesteld worden of de onderhandelingen met erfgenamen van erfgenamen tegen die tijd nog een dergelijke royale schenking opleveren. De huidige erfgenamen bieden de collectie aan voor sterk gereduceerd bedrag van de getaxeerde waarde.
- De provincie heeft geen specifieke verantwoordelijkheid voor Kasteel De Haar.
- Aanbod kan een precedent werking hebben. Daar staat tegenover dat het hier gaat om een relatief kleine aanvulling op vele miljoenen ‘maatschappelijke gelden’.
- Er wordt een beroep gedaan op de schaarse middelen die de provincie momenteel beschikbaar heeft voor erfgoeddoelstellingen.

5. Financiën

- De totale waarde van de collectie is getaxeerd op 15 miljoen euro. In deze collectie bevinden zich onder meer stukken van de Nederlandse architect en ontwerper die speciaal voor het Kasteel ontworpen werden, zoals meubilair en tafelzilver.

Het Kasteel is in onderhandeling met de erfgenamen en ontving reeds bijdragen van KF Heijn Fonds, Rembrandt Vereniging, Mondriaan Fonds, VSB Fonds, SNS Reaal Fonds, Nationaal Fonds Cultuurbezit en Rabobank Utrecht en omstreken. Vereniging Rembrandt heeft aangeboden een extra 300.000 euro boven op de door hen al bijgedragen 600.000 euro toe te voegen op voorwaarde dat Gemeente en provincie elk 300.000 euro bijdragen.

- Bijdrage provincie (€ 300.000) wordt gefinancierd uit bestaande erfgoedbudgetten 2012, zoals het budget CHS. Dit bedrag verhoudt zich als een reële bijdrage tot al toegezegde bijdrage Rijk (€ 500.000) en te verwachten bijdrage Gemeente (€150.000)

6.

Realisatie

Realisatie is afhankelijk van het bereiken van overeenstemming tussen de Stichting en de erfgenamen.

7.Juridisch

Deze subsidie kan worden verleend op grond van artikel 4:23, derde lid, onderdeel c van de Algemene wet bestuursrecht. Dit artikel biedt de mogelijkheid om subsidie te verlenen door het vermelden van de subsidieontvanger en het bedrag op de begroting.

8.Europa

Normaal gesproken worden museale activiteiten, met uitzondering van grote, internationale gerenommeerde musea, niet beschouwd als economische activiteiten in een sector waar er concurrentie en handelsverkeer tussen lidstaten bestaat. Naast de museale activiteiten, verricht Stichting De Haar ook commerciële activiteiten, namelijk het ter beschikking stellen van het Kasteel voor partijen en zakelijke bijeenkomsten. Gelet hierop moet de stichting beschouwd worden als een onderneming. De activiteiten van de Stichting hebben een sterk lokaal en regionaal karakter. Stichting De Haar beoogt geen internationale bezoekers te trekken. Ook is het onwaarschijnlijk dat toeristen naar het buitenland zouden reizen, alleen om Kasteel De Haar te bezoeken. Gelet hierop zal de bijdrage voor de aankoop van de collectie geen gevolgen hebben voor de tussenstaatse handel en is er geen sprake van staatssteun.

9.Communicatie

Wordt afgestemd met Kasteel De Haar, als aankoop wordt gerealiseerd.

10.Bijlagen

n.v.t.